

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 2801
Ημερομ. Κατάθεσης: 27/8/2025

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς την κ. Υπουργό Πολιτισμού

Θέμα: «Να προστατευτεί το μοναδικό εύρημα στο λόφο Παπούρα! Να μην επιτρέψουμε να εγκατασταθεί ραντάρ δίπλα στο μνημείο».

Ο Βουλευτής του νομού Ηρακλείου, ΣΥ.ΡΙΖ.Α - Προοδευτική Συμμαχία, **Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)**, καταθέτει προς την κ. Υπουργό Πολιτισμού, ως αναφορά, την με αρ.92/ 29-07-2025 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης σχετικά με την επικείμενη εγκατάσταση ραντάρ αεροναυτιλίας στο λόφο Παπούρα, όπου πρόσφατα ήρθε στο φως ένα μοναδικό στα αρχαιολογικά χρονικά του Αιγιακού χώρου εύρημα.

Με την εν λόγω απόφαση εκφράζεται η κατηγορηματική αντίθεση του Συμβουλίου, στην απόφαση του ΚΑΣ που επιτρέπει την εγκατάσταση του ραντάρ στη συγκεκριμένη περιοχή, εγκρίνεται η κατάθεση αίτησης ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της ανωτέρω απόφασης του ΚΑΣ, με επίκληση παραβίασης της αρχαιολογικής νομοθεσίας, του αρ.24Σ και των αρχών της χρηστής διοίκησης, καλείται η πολιτεία να επανεξετάσει άμεσα την απόφαση, με βάση την αρχή της αναλογικότητας, της διαφύλαξης του πολιτιστικού περιβάλλοντος και της επιλογής εναλλακτικών λύσεων χαμηλότερου αντικτύπου και τέλος καλούνται η τοπική κοινωνία, οι πολιτιστικοί φορείς, και οι επιστημονικές συλλογικότητες να σταθούν αλληλέγγυοι στην προσπάθεια διαφύλαξης του λόφου της Παπούρας και να συνδράμουν σε μια κοινή διεκδίκηση για την προστασία του τόπου.

Επισυνάπτεται η σχετική Απόφαση.

Παρακαλούμε για την απάντηση και τις δικές σας ενέργειες.

Αθήνα, 31 Ιουλίου 2025

Ο καταθέτων Βουλευτής

Μαμουλάκης Χάρης

Ηράκλειο, 29 Ιουλίου 2025

Αρ. πρωτ.: 254764

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ**

**Αυτοτελής Τμήμα
Συλλογικών Οργάνων**

Ταχ. Δ/ση :Πλατεία Ελευθερίας
Ταχ. Κώδικας :712 01
Πληροφορίες :Γιατρομανωλάκη Ευαγγελία
Τηλέφωνα :2813 400235
e-mail :tyso@crete.gov.gr

ΠΡΟΣ: - Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
- Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
- Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο (ΚΑΣ)
- Πολιτική Αεροπορία
- Βουλευτές Κρήτης

ΚΟΙΝ: - Αντιπεριφερειάρχες ΠΕ και ΠΚ
- Επικεφαλής παρατάξεων ΠΣ
- Δήμος Μινώα Πεδιάδας
- Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου
- Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων (τοπικό παράρτημα Κρήτης)
- Σύλλογος Εκτάκτων Αρχαιολόγων (τοπικό παράρτημα Κρήτης)
- Επιτροπή Πολιτών για την προστασία της Παπούρας
- Ομάδα στήριξης διάσωσης και ανάδειξης λόφου Παπούρας Δήμου Μινώα Πεδιάδας
- Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων ΠΚ

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση της αριθ. **92/2025** απόφασης Περιφερειακού Συμβουλίου

Σας διαβιβάζουμε συνημμένα, για τις δικές σας ενέργειες, αντίγραφο της αριθμ. **92/2025** απόφασης Περιφερειακού Συμβουλίου (**απόσπασμα πρακτικού Ν° 14/25-07-2025**), που αφορά στην έκδοση ψηφίσματος με θέμα: **«Να προστατευτεί το μοναδικό εύρημα στο λόφο Παπούρα! Να μην επιτρέψουμε να εγκατασταθεί ραντάρ δίπλα στο μνημείο»**.

Η Προϊσταμένη του Τμήματος Νίκη Βαρδιάμπαση

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Αναπληρωτή Περιφερειάρχη
- Εκτελεστικό Γραμματέα

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ**

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΑΔΑ:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ Ν° 14/25-07-2025)

Αριθμ. απόφ. 92/2025

Στο Ηράκλειο σήμερα **Παρασκευή 25 Ιουλίου 2025** και **ώρα 12:00** στο (ξενοδοχείο ΑΤΛΑΝΤΙΣ - αίθουσα ΜΙΝΩΣ - οδός Υγείας αριθμ. 2), συνήλθαν σε συνεδρίαση **δια ζώσης** τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Κρήτης που αναδείχθηκαν κατά τις εκλογές της 08ης Οκτωβρίου 2023 και ανακηρύχθηκαν με την αριθμ. 39/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ηρακλείου, ύστερα από τη με αριθμ. πρωτ. **241178/18-07-2025** πρόσκληση του προέδρου του.

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν ο Περιφερειάρχης Κρήτης κ. Σταύρος Αρναουτάκης, καθώς και οι περιφερειακοί σύμβουλοι κ.κ.: Αλεξάκης Γιώργος, Αναστασάκης Ιωάννης (Αντιπεριφερειάρχης Κλιματικής Αλλαγής και Βιώσιμης Κινητικότητας, Ανδρουλάκης Ιωάννης (Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου), Βάμβουκας Μιχάλης (Πατάρης) (Αντιπεριφερειάρχης Επιχειρηματικότητας), Βάρδα Μαρία, Βλάσση Ελένη, Βοργιάς Στυλιανός (Στέλιος) (Αντιπεριφερειάρχης Κοινωνικής Πολιτικής και Αλληλεγγύης), Βρύσαλης Δημήτρης, Δανέλλης Σπυριδών, Δερμιτζάκη - Ουρανού Ευαγγελία (Λίτσα), Ζάχαρης Ευάγγελος (Πρόεδρος Περιφερειακού Συμβουλίου), Ιερωνυμάκης Πρίαμος, Καλογεράς Νικόλαος (Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Χανίων), Καρτσάκης Γεώργιος, Κλώντζας Μιχαήλ, Κουτεντάκη Θεοδώρα, Κώτσογλου Κυριάκος (Αντιπεριφερειάρχης Τουρισμού), Λεονταράκης Ιωάννης, Λιονή Μαρία (Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου), Μαλανδράκη - Κρασουδάκη Σοφία, Μανούσας Ιωάννης (Βλαντάς), Μανουσάκης Νικόλαος, Μαράκη - Μπελαδάκη Ελένη, Μαρινάκης Αλέξανδρος, Ματαλλιωτάκης Γεώργιος (Αντιπεριφερειάρχης Διασύνδεσης με Ερευνητικά και Ακαδημαϊκά Ιδρύματα), Μηλάκη Γεωργία (Γωγή) (Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού και Ισότητας), Μπαλαντίνος Σπυριδών, Ξυλούρης Νικόλαος (Νικολάτσος) (Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος Π.Κ.), Παπαβασιλείου Νεκτάριος, Παπαδάκης Γεώργιος (πυρηνικός), Πιτσούλης Γεώργιος (αναπληρωτής Περιφερειάρχης), Σαρρής Μιχαήλ, Σκουλάς Νικόλαος (Αντιπεριφερειάρχης Συντονισμού και Υποστήριξης Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων ΠΚ), Σμπώκος Βασίλειος, Συριγωνάκης Νικόλαος (Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου), Τερζής Λεωνίδας (Δάκης) (Αντιπεριφερειάρχης στον τομέα Αθλητισμού ΠΚ), Τζεδάκης Σταύρος (Αντιπεριφερειάρχης Αγροτικής Οικονομίας ΠΚ), Τσαπάκος Γεώργιος (Αντιπεριφερειάρχης Πολιτικής Προστασίας), Φασουλάκης Κων/νος, Φλεμετάκης Ευστράτιος (Στρατής), Φραγκάκης Εμμανουήλ (Μανώλης), Χαιρετάκης Μιχαήλ και Χαριτάκη - Μακράκη Χρυσάνθη (Χρύσα).

Από τη συνεδρίαση απουσίαζαν δικαιολογημένα οι κ.κ. Καμπουράκης Εμμανουήλ, Τσουδερός Ευάγγελος και Χαιρετάκης Μιχαήλ.

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν ακόμα οι κ.κ.: Συντυχάκης Εμμανουήλ Βουλευτής ΚΚΕ Ηρακλείου, Κεγκέρογλου Βασίλης Δήμαρχος Δήμου Μινώα

Πεδιάδας, Καλογεράκης Ζαχαρίας Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Μινώα
Πεδιάδας, Συμβουλάκης Εμμανουήλ Αναπληρωτής καθηγητής Πρωτοβάθμιας
Φροντίδας Υγείας Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης, Ραπτάκης Νικόλαος
Εκτελεστικός Γραμματέας ΠΚ, Αγαπάκης Γεώργιος προϊστάμενος Γενικής
Διεύθυνσης Τεχνικών Υποδομών ΠΚ, Ραπτάκη Μαρία προϊσταμένη Γενικής Δ/σης
Εσωτερικής Λειτουργίας ΠΚ, Βιδάκης Δημήτριος προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης
Μεταφορών ΠΚ, Δασκαλάκη Χρύσα προϊσταμένη Γενικής Δ/σης Αναπτυξιακού
Προγραμματισμού ΠΚ, Καλογιαννάκη Νεκταρία προϊσταμένη Δ/σης Ανάπτυξης
Περιφερειακής Οικονομίας και Εξωστρέφειας ΠΚ, Γαβρήλου Βασιλική προϊσταμένη
Δ/σης Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού ΠΚ, Παπαδάκης Αντώνης
προϊστάμενος Δ/σης Δημόσιας Υγείας ΠΚ, Λαμπρινίδη Σοφία προϊσταμένη Δ/σης
Κτηνιατρικής ΠΚ, Πλουμίδη Ελένη προϊσταμένη Αυτοτελούς Δ/σης Πολιτικής
Προστασίας ΠΚ, Σουλτάτου Ιωάννα προϊσταμένη Δ/σης Οικονομικού ΠΚ, Ιωαννίδης
Βασίλης προϊστάμενος Δ/σης Ανάπτυξης, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων ΠΚ,
Καργάκη Ελένη προϊσταμένη Τμήματος Κλιματικής Αλλαγής και Ενεργειακού
Σχεδιασμού Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ,
Ρομπογιανάκης Εμμανουήλ προϊστάμενος τμήματος Τήρησης Διπλογραφικού
Συστήματος Διεύθυνσης Οικονομικού ΠΚ, Βρέντζου Ευαγγελία προϊσταμένη
Τμήματος Σχεδιασμού Δ/σης Οργάνωσης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας ΠΚ,
Παλιούρα Ιωάννη προϊσταμένη Τμήματος Απλούστευσης Διαδικ. & Συστημ.
Ποιότητας Δ/σης Οργάνωσης, Ποιότητας και Αποδοτικότητας ΠΚ, Στειακάκη Μαρία
προϊσταμένη Τμήματος Απασχόλησης Δ/σης Παιδείας, Απασχόλησης και Εμπορίου
ΠΚ, Δημητράκη Μαρία υπάλληλος Τμήματος Προσωπικού Δ/σης Διοίκησης και
Ανθρώπινου Δυναμικού ΠΚ, Στυλιανού Ευγενία υπάλληλος γραφείου
Περιφερειάρχη, Καμπουράκη Γεωργία υπάλληλος γραφείου Περιφερειάρχη,
Αντωναράκης Κώστας και Μανιαδή Μαρία Ορκωτοί Λογιστές, Μαρκάκης Αντώνης
πρόεδρος συλλόγου εργαζομένων ΠΕ Ηρακλείου, Κακαβάς Νίκος πρόεδρος
Γεωτεχνικών Δημοσίων Υπαλλήλων Ελλάδας, Βλαχάκης Μάρινος Γενικός
Γραμματέας ΓΕΩΤΕΕ Κρήτης, Τωμαζινάκης Ιωάννης Κτηνίατρος μέλος ΔΕ
παραρτήματος ΓΕΩΤΕΕ Κρήτης, Μαστοράκη Ελένη πρόεδρος ΕΜΔΥΔΑΣ
Ανατολικής Κρήτης, Χατζηδάκη Κατερίνα πρόεδρος ΤΕ Μηχανικών Δημοσίων
Υπαλλήλων Ανατολικής Κρήτης, Ζωάκη Ελευθερία υπάλληλος Δ/σης Τεχνικών
Έργων ΠΚ, Γρηγορίου Μαρία υπάλληλος τμήματος Χωρικού Σχεδιασμού Δ/σης
Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Βασιλάκης Αντώνης επίτιμος έφορος
Αρχαιοτήτων, Μαρή Μαρία πρόεδρος τοπικού παραρτήματος Συλλόγου Ελλήνων
Αρχαιολόγων (Σ.Ε.Α.), Χαρίτος Γιώργος πρόεδρος τοπικού παραρτήματος Συλλόγου
Έκτακτων Αρχαιολόγων (Σ.ΕΚ.Α), Μπουμπουλάκη Κων/να Αρχιτέκτων Μηχανικός,
μέλος επιτροπής πολιτών για την προστασία της «Παπούρας», Κουτράκη Φωτεινή
πρόεδρος επιτροπής πολιτών για την προστασία της «Παπούρας», Μαρκάκη
Δέσποινα μέλος επιτροπής πολιτών για την προστασία της «Παπούρας», Τζιράκη
Ελένη αρχαιολόγος εκπρόσωπος Εφορίας Αρχαιοτήτων, Κερτένη Κυριακή
αρχαιολόγος, Χαιρέτης Μανόλης διπλωματούχος μηχανικός μέλος ΤΕΕ, Κλώντζας
Μανόλης μέλος Παγκόσμιου Οργανισμού για θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς,
Μπαλαμπάνης Παναγιώτης Μέλος ΔΣ οικοδόμων εργαζομένων στο νέο Διεθνή
Αερολιμένα Κρήτης, Γκαλανάκη Πόπη συνταξιούχος αρχαιολόγος, Φιλίππου Μαρία
μέλος Παγκρήτιας Δικτύωσης για το Περιβάλλον, Μασσαμάκης Γιώργος Πρόεδρος
ΤΚ Ραμνής, εκπρόσωπος Πρωτοβουλίας πολιτών για τον Αποκόρωνα, Χλαπουτάκη
Ανθή νευρολόγος εργαζόμενη στο Κέντρο Αλτσχάιμερ Ηρακλείου, Παπαδοπούλου
Αλεξία εργαζόμενη στο Κέντρο Αλτσχάιμερ Ηρακλείου, Σταυριανουδάκης Μανούσος
εκπρόσωπος Ενωτικής Ομοσπονδίας Αγροτικών Συλλόγων Ν Χανίων, Σωφρονάς
Νικόλαος Διευθυντής Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης Κρήτης, Γιακουβής
Σταύρος ειδικός σύμβουλος Αντιπεριφερειάρχη Διασύνδεσης με Ερευνητικά και
Ακαδημαϊκά Ιδρύματα, Ιγνατιάδης Παναγιώτης ειδικός σύμβουλος

Αντιπεριφερειάρχη Επιχειρηματικότητας ΠΚ, Μαρή Κατερίνα ειδικός σύμβουλος Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος ΠΚ, Κοσμαδάκη Ελένη ειδικός σύμβουλος Αντιπεριφερειάρχη Αγροτικής Οικονομίας ΠΚ, Καμέκης Απόστολος ειδικός σύμβουλος Αναπληρωτή Περιφερειάρχη, Μαυραντωνάκης Λάμπρος υπάλληλος Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Ηρακλείου, Καλουδάκης Αντώνης υπάλληλος Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ΠΚ, Ατσαλάκης Μιχαήλ υπάλληλος Αυτοτελούς Γραφείου Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων ΠΚ, Χουστουλάκη Γενοβέφα πρώην περιφερειακός σύμβουλος και για την τήρηση των πρακτικών οι: Βαρδιάμπαση Νίκη, Νικάκη Δέσποινα, Γιατρομανωλάκη Ευαγγελία, Θωμά Μισέλ, Πατεράκη Μαρία υπάλληλοι του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων ΠΚ και η Χατζάκη Ελευθερία υπάλληλος του Αυτοτελούς Γραφείου Ισότητας Π.Κ.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία ο Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

Θέμα: Έκδοση ψηφίσματος: «Να προστατευτεί το μοναδικό εύρημα στο λόφο Παπούρα! Να μην επιτρέψουμε να εγκατασταθεί ραντάρ δίπλα στο μνημείο»

Το Περιφερειακό Συμβούλιο έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) του Ν. 2690/1999: «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»,

β) του Ν. 3852/10: «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»,

γ) του άρθρου 33 του Ν. 5013/2023: «Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, διαχείριση κινδύνων στον δημόσιο τομέα και άλλες διατάξεις»,

δ) του Ν 5056/2023: «Αναμόρφωση του συστήματος διακυβέρνησης Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, κατάργηση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δήμων, παρακολούθηση επιδόσεων τοπικής αυτοδιοίκησης οικονομική και διοικητική διαχείριση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ευζωία των ζώων συντροφιάς, κατασκευή και αναβάθμιση λειτουργούντων των χερσαίων συνοριακών σταθμών και λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών»,
όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

2. Το Π.Δ. 149/2010: «Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης»(ΦΕΚ 242/27-12-2010, τεύχος Α'), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την αριθμ. **1218/ΦΕΚ 762 τ. Β' / 26- 02-2021** Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.

3. Την αριθμ. 01/2024 (πρακτικό Νο 01/02-01-2024) απόφαση του Π.Σ. που αφορά

«εκλογή Προεδρείου του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης».

4. Το με ημερομηνία 07-07-2025 ψήφισμα του Σ.Ε.Α. (Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων) που υποβλήθηκε από τους περιφερειακούς συμβούλους της παράταξης: «ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΚΡΗΤΗΣ» κ.κ. **Μαρινάκη Αλέξανδρο, Μανουσάκη Νικόλαο και Βρύσαλη Δημήτριο, με θέμα: **«Να προστατευτεί το μοναδικό εύρημα στο λόφο Παπούρα! Να μην επιτρέψουμε να εγκατασταθεί ραντάρ δίπλα στο μνημείο»**, στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:**

«Το μοναδικό στα αρχαιολογικά χρονικά του Αιγιακού χώρου εύρημα στο λόφο Παπούρα, κινδυνεύει. Η σπουδαιότητα του μοναδικού αυτού Μινωικού κυκλικού κτηριακού συνόλου, διαμέτρου 50μ., έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον της παγκόσμιας επιστημονικής κοινότητας, τόσο για την αρχιτεκτονική σύλληψη και επιμελή κατασκευή της όσο και για την περίοπτη θέση της πάνω από την πεδιάδα του Καστελίου, σε κοντινή απόσταση από σημαντικές αρχαιολογικές θέσεις της

περιοχής, όπως το ανάκτορο του Γαλατά, η ακρόπολη του Σμαρίου, η αρχαία πόλη της Λύκτου.

Ωστόσο, παρά τις αρχικές δηλώσεις της ίδιας της Υπουργού Πολιτισμού και του ΥΠΟΜΕ, ότι θα αναζητηθεί άλλη, κατάλληλη θέση για την τοποθέτηση του ραντάρ, προκειμένου να προστατευτεί το σπουδαίο αυτό μνημείο, στο τέλος του Ιουνίου υποβλήθηκε μια ελλιπής μελέτη, που προβλέπει την τοποθέτηση περιμετρικά του μνημείου, σε απόσταση μόλις 30μ. από τον εξωτερικό του δακτύλιο, εκτενών εγκαταστάσεων, ψηλών πύργων ραντάρ και βοηθητικών κτηρίων.

Οι εκτενείς διαμορφώσεις και ταπεινώσεις στον λόφο θα προκαλέσουν άμεση και ανεπανόρθωτη βλάβη στο αρχαίο μνημείο, η ανασκαφή του οποίου βρίσκεται ακόμα (!) σε εξέλιξη, και στο άμεσο περιβάλλον του, το οποίο χρήζει αρχαιολογικής διερεύνησης, καθώς χαμηλότερα στις παρειές του λόφου έχουν διαπιστωθεί αρχαιολογικές θέσεις. Οι σχεδιαζόμενες εγκαταστάσεις γίνονται καθ' υπέρβαση του Αρχαιολογικού Νόμου, ενώ ταυτόχρονα καθιστούν αδύνατη την ανάδειξη και επισκεψιμότητα όχι μόνο του ίδιου του μνημείου αλλά και του περιβάλλοντος αρχαιοτοπίου του στο μέλλον.

Ούτε το Σύνταγμα, ούτε ο Αρχαιολογικός Νόμος, ούτε οι συνειδήσεις μας επιτρέπουν να μπει σε διαπραγμάτευση η διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου μας.

Ούτε τα Υπουργεία Πολιτισμού και ΥΠΟΜΕ, ούτε η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, ούτε το ΚΑΣ νομιμοποιούνται να θέσουν σε τέτοιο κίνδυνο το μοναδικό στα αρχαιολογικά χρονικά εύρημα.

Για όλους τους παραπάνω λόγους απαιτούμε:

- α) να αποσυρθεί η μελέτη ως απαράδεκτη,
- β) να αναζητηθεί άλλο σημείο κατασκευής του ραντάρ και να μην επιτραπεί η ανέγερση οποιασδήποτε σύγχρονης κατασκευής σε γειτνίαση με το μινωικό μνημείο στο λόφο Παπούρας, και
- γ) να ολοκληρωθεί η ανασκαφή του μνημείου και η αρχαιολογική διερεύνηση του περιβάλλοντος χώρου του, ώστε να κηρυχθεί και να αναδειχθεί ως επισκέψιμος αρχαιολογικός χώρος»

5. Το με ημερομηνία **16-07-2025** ψήφισμα της περιφερειακής συμβούλου της παράταξης: «ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗ ΜΑΣ συνεχίζουμε» κας **Κουτεντάκη Θεοδώρας**, με θέμα: «Προσφυγή κατά της απόφασης του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου (ΚΑΣ) για την εγκατάσταση ραντάρ στον λόφο της Παπούρας», στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:

«Λαμβάνοντας υπόψη:

- Την τεκμηριωμένη αρχαιολογική σημασία του λόφου της Παπούρας, βάσει ευρημάτων που χρονολογούνται από την Πρώιμη Εποχή του Χαλκού έως και τη Ρωμαϊκή περίοδο,
- Την πρόσφατη απόφαση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου (ΚΑΣ), με την οποία εγκρίνεται η εγκατάσταση στρατιωτικού ραντάρ στον λόφο της Παπούρας,
- Το ενδεχόμενο σοβαρής, μη αναστρέψιμης βλάβης στον αρχαιολογικό χαρακτήρα και στο τοπίο του λόφου,
- Την απουσία πλήρους και τεκμηριωμένης αιτιολόγησης της απόφασης, καθώς και την πιθανή παράλειψη ενδελεχούς αξιολόγησης εναλλακτικών χωροθετήσεων,
- Το άρθρο 24 του Συντάγματος που προστατεύει το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον ως δημόσιο αγαθό,
- Την πολιτική και ηθική υποχρέωση της Περιφέρειας Κρήτης να διασφαλίσει την πολιτιστική της ταυτότητα και να υπερασπιστεί τη διαφύλαξη των μνημείων της ενάντια σε κάθε ενέργεια που αντίκειται στην αρχή της βιώσιμης

ανάπτυξης και της πολιτιστικής συνέχειας,

Το Περιφερειακό Συμβούλιο Κρήτης ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

1. **Εκφράζει την κατηγορηματική του αντίθεση** στην απόφαση του ΚΑΣ που επιτρέπει την εγκατάσταση στρατιωτικού ραντάρ στον λόφο της Παπούρας, έναν χώρο με βαρύνουσα αρχαιολογική σημασία και πολιτιστικό αποτύπωμα.
 2. **Καλεί την Πολιτεία** και τα συναρμόδια Υπουργεία (Πολιτισμού και Εθνικής Άμυνας) να επανεξετάσουν άμεσα την απόφαση, με βάση την αρχή της αναλογικότητας, της διαφύλαξης του πολιτιστικού περιβάλλοντος και της επιλογής εναλλακτικών λύσεων χαμηλότερου αντικτύπου.
 3. **Εγκρίνει την κατάθεση αίτησης ακύρωσης** ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της απόφασης του ΚΑΣ, με επίκληση παραβίασης της αρχαιολογικής νομοθεσίας, του άρθρου 24 του Συντάγματος και των αρχών της χρηστής διοίκησης.
 4. **Εξουσιοδοτεί τη Νομική Υπηρεσία της Περιφέρειας Κρήτης** να προβεί άμεσα στις απαιτούμενες ενέργειες για την άσκηση της ανωτέρω αίτησης ακύρωσης και τυχόν αίτησης αναστολής εκτέλεσης, σε συνεργασία με εξωτερικούς ειδικούς νομικούς συμβούλους, εφόσον απαιτείται.
 5. **Καλεί την τοπική κοινωνία, πολιτιστικούς φορείς, επιστημονικές ενώσεις και συλλογικότητες** να σταθούν αλληλέγγυοι στην προσπάθεια διαφύλαξης του λόφου της Παπούρας και να συνδράμουν σε μια κοινή διεκδίκηση για την προστασία του τόπου»
 6. Τις απόψεις του κ. **Κεγκέρογλου Βασίλειου** Δημάρχου Δήμου Μινώα Πεδιάδας, ο οποίος ανέφερε:
 «Στην περιοχή του Δήμου Μινώα Πεδιάδας τον οποίο εκπροσωπώ, βρίσκεται ο λόφος Παπούρα στον οποίο εντοπίστηκε το Μινωικό Μνημείο, και η έκταση στην οποία κατασκευάζεται το νέο Αεροδρόμιο. Κατανοούμε πλήρως τη σημασία του έργου του νέου αεροδρομίου για την ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής. Πιστεύουμε ότι η λειτουργία του αεροδρομίου θα βοηθήσει στην ανάδειξη της περιοχής μας και μπορεί, με προϋποθέσεις, να την καταστήσει πόλο έλξης, χάρη στους σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους, (Γαλατάς, Λύκτος, Αρκαδία, προφήτης Ηλίας Αρκαλοχώρι, Ακρόπολη Σμαρίου κλπ), στο φυσικό πλούτο, την παράδοση της μινωικής αγγειοπλαστικής και την γνήσια κρητική κουλτούρα.
 Ωστόσο, δεν μπορούμε να κλείσουμε τα μάτια στην επιχειρούμενη καταστροφή, χωρίς εισαγωγικά, του Μνημείου της Παπούρας.
 Απευθυνθήκαμε, στα μέλη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου με την εμπιστοσύνη που επιβάλλει το κύρος και η διαδρομή τους και προτείναμε αναβολή της απόφασης ώστε να πραγματοποιηθεί πριν απ' αυτήν αυτοψία στο μνημείο. Δεν εισακουστήκαμε.
 Μετά την απaráδεκτη επιστημονικά και ιστορικά απόφαση του ΚΑΣ επιμένουμε:
 - Δεν αποδεχόμαστε την γνωμοδότηση του ΚΑΣ και την εμμονή του Υποδομών για τις θέσεις των ραντάρ που πνίγουν και καταστρέφουν το μνημείο και ζητούμε:
1. Να κηρυχτεί άμεσα ο αρχαιολογικός χώρος και μάλιστα ως μείζονος σημασίας.
 2. Να συνεχιστεί η ανασκαφή
 3. Να προστατευτεί, αναστηλωθεί και να αναδειχθεί το μνημείο.
 4. Να καταστεί επισκέψιμο.
 5. Το Υπουργείο Υποδομών να δουλέψει επιτέλους και να κάνει αυτό που δεν έκανε εδώ και καιρό και να αναζητήσει, έστω και τώρα, τις εναλλακτικές που υπάρχουν, όπως υποχρεούται και να κερδίσει τον χαμένο χρόνο.
 Ο χρόνος έναρξης της λειτουργίας του ΑΔ φαίνεται ότι ούτως ή άλλως πάει πίσω σύμφωνα και με τα λεγόμενα των στελεχών, για άλλους λόγους, παρά το γεγονός ότι η πρόοδος των εργασιών της παραχωρησιούχου είναι πολύ καλή. Οι αναβολές

είναι του Υπουργείου υποδομών και οφείλονται στην αδράνεια και στην μεγάλη καθυστέρηση αποφάσεων και αδειοδοτήσεων. Είναι χαρακτηριστικό ότι 18 μήνες τώρα που αποφασίστηκε το τούνελ δεν έχει δώσει ακόμη την τελική έγκριση.

Το μνημείο της Παπούρας είναι ένα ζωντανό παράδειγμα της σύνθετης και δημιουργικής σκέψης των προγόνων μας, πριν 5.000 χρόνια, το οποίο πρέπει να διαφυλάξουμε πάση θυσία.

Όλη η τοπική κοινωνία, φορείς, σύλλογοι και απλοί πολίτες, μαζί με τον δήμο Μινώα Πεδιάδας, με 250 και πλέον αρχαιολόγους από την Ευρώπη και όχι μόνο, από πανεπιστήμια όλου του κόσμου και χιλιάδες πολίτες από όλη την Ελλάδα, προσηλωνόμαστε στο στόχο και αγωνιζόμαστε για την σωτηρία του μνημείου των

5.000 ετών που κινδυνεύει από παράλογες αποφάσεις που στηρίζονται σε μυθεύματα και οδηγούν στον αφανισμό του.

Προσπαθούν να μας πείσουν ότι την εποχή της τεχνητής νοημοσύνης η τοποθέτηση των ραντάρ σε εφαιπόμενες θέσεις ένθεν κακείθεν του μνημείου, που το “πνίγουν” και το αφανίζουν, είναι μονόδρομος. Πολλοί ειδικοί μετά την ανάδειξη του θέματος επικοινωνήσαν μαζί μας, και διαψεύδουν το Υπουργείο Υποδομών, που 7 χρόνια μετά από την υπογραφή της σύμβασης ασχολήθηκαν πρώτη φορά με το θέμα το 2022 και ερεύνησαν μόνο κάποιες από τις απαλλοτριωμένες κορυφές από τις δεκάδες της περιοχής που μπορεί να είναι κατάλληλες.

Το ερώτημα της κοινωνίας που είναι καθολικά αντίθετη στην εγκατάσταση ραντάρ στην παπούρα, δεν έχει απαντηθεί!!! Και είναι απλό: Αν δεν υπήρχε η παπούρα δεν θα γινόταν το Α/Δ ;

Απευθυνόμαστε σ όλα τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου και σας καλούμε, να ενώσετε τη φωνή σας και τη δύναμη σας μαζί μας, με μια ομόφωνη απόφαση, ώστε να φτάσει παντού το μήνυμα για την προστασία του του αρχαιολογικού χώρου και του μοναδικού και σπουδαίου μνημείου της Παπούρας.

Ζητούμε:

1. Την ακύρωση της απόφασης του ΚΑΣ και θα πράξουμε τα δέοντα για αυτό και
2. Να κηρυχτεί άμεσα ο αρχαιολογικός χώρος και μάλιστα ως μείζονος σημασίας.
3. Να συνεχιστεί η ανασκαφή, να προστατευτεί, αναστηλωθεί και να αναδειχθεί το μνημείο ώστε να καταστεί απρόσκοπτα επισκέψιμο.
4. Νέα μελέτη χωροθέτησης ραντάρ σε άλλη κατάλληλη κορυφή υπό την εποπτεία ανεξάρτητης αρχής, με τεχνικό σύμβουλο του δήμου και σύμφωνη γνώμη της εφορείας αρχαιοτήτων Ηρακλείου».
7. Το με ημερ. **24-07-2025** ψήφισμα της **επιτροπής πολιτών για την προστασία της Παπούρας** και της κληρονομιάς της Πεδιάδας στο Περιφερειακό Συμβούλιο.
8. Το με ημερ. **24-07-2025** έγγραφο της **ομάδας στήριξης για τη διάσωση και ανάδειξη του λόφου Παπούρας, του Δήμου Μινώα Πεδιάδας, ΠΕ Ηρακλείου.**
9. Τις απόψεις του κ. **Συντυχάκη Εμμανουήλ** βουλευτή ΚΚΕ Ηρακλείου.
10. Τις απόψεις του κ. **Βασιλάκη Αντώνη** επίτιμου έφορου Αρχαιοτήτων.
11. Τις απόψεις της κας **Μαρή Μαρίας** προέδρου τοπικού παραρτήματος Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων (Σ.Ε.Α.)
12. Τις απόψεις του κ. **Χαρίτου Γιώργου** προέδρου τοπικού παραρτήματος Συλλόγου Έκτακτων Αρχαιολόγων (Σ.ΕΚ.Α.).
13. Τις απόψεις της κας **Κουτράκη Φωτεινής** προέδρου επιτροπής πολιτών για την προστασία της Παπούρας.
14. Τις απόψεις της κας **Μαρκάκη Δέσποινας** μέλους επιτροπής πολιτών για την προστασία της Παπούρας.
15. Τις απόψεις της κας **Μπουμπουλάκη Κων/νας** Αρχιτέκτονα Μηχανικού,

μέλους επιτροπής πολιτών για την προστασία της Παπούρας

16. Τις απόψεις του κ. **Μπαλαμπάνη Παναγιώτη** Μέλους ΔΣ οικοδόμων εργαζομένων στο νέο Διεθνή Αερολιμένα Κρήτης

17. Τις απόψεις του Περιφερειάρχη, του Προέδρου και των μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου.

Ύστερα από διαλογική συζήτηση,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Το Περιφερειακό Συμβούλιο Κρήτης κατά τη συνεδρίαση του, που πραγματοποιήθηκε την **Πέμπτη 25 Ιουλίου 2025 και ώρα 12:00**, στο Ηράκλειο (ξενοδοχείο ΑΤΛΑΝΤΙΣ - αίθουσα ΜΙΝΩΣ - οδός Υγείας αριθμ. 2) αποφάσισε ομόφωνα την έκδοση ψηφίσματος με θέμα: **«Να προστατευτεί το μοναδικό εύρημα στο λόφο Παπούρα! Να μην επιτρέψουμε να εγκατασταθεί ραντάρ δίπλα στο μνημείο»** και συγκεκριμένα:

«Το Περιφερειακό Συμβούλιο ζητά:

- Να αναζητηθεί άλλο σημείο κατασκευής του ραντάρ
- Να μην επιτραπεί η ανέγερση οποιασδήποτε σύγχρονης κατασκευής στο λόφο Παπούρα.
- Να ολοκληρωθεί η ανασκαφή του μνημείου και η αρχαιολογική διερεύνησή του περιβάλλοντος χώρου, ώστε να κηρυχθεί και να αναδειχθεί ως επισκέψιμος χώρος.
- Να μην προχωρήσουν οι εργασίες στο Λόφο Παπούρα, πριν τις οριστικές αποφάσεις.
- Να κηρυχθεί ο λόφος Παπούρα ως αρχαιολογικός χώρος μείζονος σημασίας», σύμφωνα και με όσα αναφέρονται και στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Αφού συντάχθηκε το παρόν υπογράφεται ως παρακάτω: Ηράκλειο, **25-07-2025**

Ο Πρόεδρος του Π.Σ

Ο Γραμματέας

Τα μέλη

Ευάγγελος Ζάχαρης

Δημήτριος Βρύσαλης